

Coloritul mistic, religios și dinastic al poeziei populare sîrbe a avut însă o și o altă origină, tot un izvor cărturăresc de natură și spiritualitatea religioasă, opera franciscanului *Andrei Kačić Miosić* (1704—1760). Poema sa, — *Razgovor ugodni narodnoga slovinskago*³⁸, — este compusă din cîntece, izolate mai toate prelucrate anecdotic după formele circulației epice orale, dar direcționate pe cultivarea dinastic bisericească a trecutului. Succesul editorial, trei ediții în primii patru ani, cît a mai trăit autorul (+ 1760) și apoi alte opt pînă la împlinirea veacului, al acestei opere indică popularitatea. Astfel, nu se pot ignora rosturile poetice kaciceene în fixarea înfățișerilor mistice, dinastic-naționaliste proprii poeziei populare sîrbești în momentul înregistrării ei de către *Vuk Karadžić*, și aceasta mai ales pentru că baladele lui *Andrei Kačić Miosić*, trecînd prin « popularizarea » lor și în capitalul literar al guslarilor, au dobîndit și conservat pînă în secolul nostru circulație orală și anonimă alături de celelalte forme « populare » ale repertoriului lor.³⁹

Înfățișerile mistic-bisericești nu sînt însă nici structurale epicei orale sîrbești și nici cel puțin singurul aspect secundar ce a acoperit, parțial și temporar, dar nu a înlocuit, adevăratele caractere ale epicei sud slave.

V. Jagić, recunoscînd *transmisiunile feudale* ce caracterizează genul⁴⁰, a notat totuși *oŭlirea burgeză* a burgarștice-lor conservate. Această oŭlire se încadrează perfect în *senzaționalul* și *patetismul anecdotelor*, care constituie evident dominanta spirituală cea mai vădită a momentului dalmat din viața epică slavă.

Semnalăm pentru a exemplifica, preponderența motivului « ordaliei » în prelucrarea evenimentelor crizei corvine (1457), într-o anecdotică care a reținut totuși autentice rosturile istorice ale lui *Jancu de Hunedoara* în formarea carierei regești a fiului său⁴¹; poetizarea morții răsboinice a lui *Vuk Branković Zmaj* (+ 1485), prin utilizarea motivului patetic: *Antar* « transportarea cadavrului eroului călare, îmbrăcat în armele sale, pe sub ochii turcilor care nu îndrăsnesc să atace convoiul de teama sa »⁴²; semnele rele care întovărășesc cu insistență drumul regelui *Vladislav* către *Varna* și reducerea evenimentelor varnenze, în marea bugarștiță ce cîntă bătălia, la rosturile punerii în evidență a ambiției regale⁴³; lovirea despotului *George Branković* cu buzduganul de către *Jancu de Hunedoara*, chiar sub ochii curții și familiei sale, adunate pe zidurile cetății dela *Smederevo*, privind la întîlnirea solemnă dintre despot și regele Ungariei⁴⁴; deghizarea lui *Marko Kraljević* în călugăr pentru

³⁸ Ed. Veneția 1756; ed. științifică *Stari pisci hrvatski*, vol. 27, Zagreb, 1942.

³⁹ M. Murko, *op. cit.*, p. 23.

⁴⁰ « Archiv für slavische Philologie », Leipzig, IV, 1880, p. 217.

⁴¹ V. Bogišić, *op. cit.*, nr. 30—31.

⁴² « Archiv für slavische Philologie », III, 1879, p. 641—44, nr. 1.

⁴³ *Ibidem*, p. 648—53, nr. 3.

⁴⁴ V. Bogišić, *op. cit.*, nr. 9, 26.